Vragen PvdA m.b.t. beleidsnota nieuwe Wet Inburgering

Beleidsnota, Pagina 2
Binnen dit stelsel zijn de inburgeraars zelf verantwoordelijk voor het organiseren en bekostigen van het inburgeringstraject. Hiervoor kan wel een lening worden afgesloten bij DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs).
Vraag: is dit nodig en moet dat bij DUO. Kan dat b.v. niet bij de gemeente zelf om het overzicht te behouden van e.e.a.?

Asielstatushouders hoeven geen lening af te sluiten. De gemeente is verantwoordelijk voor het aanbieden en het bekostigen van het inburgeringstraject voor deze groep. Gezins- en overige migranten zijn zelf verantwoordelijk voor de bekostiging van het inburgeringstraject. Het Rijk heeft deze taak expliciet bij DUO belegd.

Beleidsnota, Pagina 3
1. Wettelijk kader

- Vanaf het moment dat de asielstatushouder gehuisvest is in de gemeente moet de asielstatushouder een half jaar lang financieel ontzorgd worden. Dat wil zeggen dat de gemeente een half jaar lang alle
  vaste lasten betaalt (huur, gas, licht, water en verzekeringen). In die periode moet er met de statushouder gewerkt worden aan het financieel zelfredzaam worden. Tevens moet er vanaf het
  moment van huisvesting maatschappelijke begeleiding aangeboden worden.

Vraag: Wat gebeurd er als dat niet gehaald wordt?

Antwoord: Gedurende dit half jaar wordt er ook ingezet op het financieel zelfredzaam maken van de statushouders. Mocht blijken dat het nog noodzakelijk is om het financieel ontzorgen te verlengen dan is dit mogelijk.

Beleidsnota, Pagina 4
2.2 Ambitie

- Vanuit de doelstelling uit de Wet inburgering en bovengenoemde visie hebben wij de volgende

ambitie:
Statushouders doen snel en volwaardig mee, waar mogelijk via betaald werk. Dit vereist een aanpak
van de gemeente dat een tijdige start en snelheid van de inburgering borgt, dat uitgaat van maatwerk
en dualiteit1 en bovendien kwaliteit garandeert.
Vraag: Zijn hier ook nu al getallen van bekend?

De gemeente Hattem is al in 2016 gestart met het extra ondersteunen van statushouders, doormiddel van het project wat voorheen Grenzeloos werd genoemd. We begeleiden op dit moment ongeveer 40 personen. De afgelopen jaren heeft er al forse uitstroom naar betaald werk en studiefinanciering plaats gevonden. Van de groep die nu nog wordt begeleid heeft

een gedeelte inmiddels part-time werk en is het streven om deze kandidaten volledig uit te laten stromen naar betaald werk. In september starten er nog weer een aantal kandidaten aan een studie waarvoor recht ontstaat op studiefinanciering, dit zorgt voor uitstroom uit de uitkering. Echter we moeten dit jaar nog 10 personen huisvesten, de meerderjarigen hiervan stromen nog weer in. Ook verwachten we nog uitstroom naar werk van een aantal kandidaten voor het einde van het jaar. De verwachting is dat de caseload aan het einde van het jaar rond de 40 personen zal blijven, als we rekening houden met de te verwachten instroom en uitstroom.

Beleidsnota, Pagina 13
4.1 Financiële stromen nieuwe Wet inburgering 2022.

- De bedragen zijn exclusief BTW.

Vraag: Waarom staat hier specifiek deze zin bij? Uitkeringen zijn toch altijd ex.btw?

Op deze manier hebben we de informatie van het ministerie gekregen en dit is overgenomen. De bedragen zijn inderdaad altijd exclusief BTW.

5. Risico's
3. Koppeling met systemen COA / DUO

- De nieuw wet vraagt een goede administratie en registratie. Hiervoor is het van belang dat er uitwisseling is tussen gegevens van alle betrokken partijen. Hoe dit er uit komt te zien is tot nu toe nog onduidelijk en afhankelijk van het systeem waarmee de gemeente werkt. Als gemeente zijn we bezig met de aanschaf van een nieuw systeem voor het Sociaal Domein(M2A). Bij de implementatie zal aandacht zijn voor de correspondentie met ketenpartners.

Vraag: Kunnen we aannemen dat het nieuwe M2A systeem een beproefd systeem is en door veel gemeentes gebruikt wordt. Ook door de omliggende gemeentes?

Dit systeem is na een zorgvuldig inkooptraject aangeschaft en wordt door meerdere gemeenten gebruikt voor het Sociaal Domein. De gemeenten Oldebroek en Heerde gebruiken dit systeem ook. Het is gezamenlijk aangeschaft en er wordt gezamenlijk een proces ingericht.

Bijlage 3 - Verplichtingen, maximale boetes & handhaving

- In onderstaand schema is informatie opgenomen de verschillende verplichtingen, de maximale hoogte van de boete en de partij die verantwoordelijk is voor de handhaving.

Vraag: Dit lijkt wel deels een sigaar uit eigen doos. Als e.e.a. niet goed gaat kan het zijn dat het financieel ook niet goed gaat.

Onze inzet en werkwijze is er opgericht om mensen goed te begeleiden en om knelpunten en problemen tijdig te signaleren. We trachten daarmee te voorkomen dat het handhavingstraject ingezet moet worden.

Vragen CU betreffende beleidsnota Wet inburgering

1. Tabel 2.1 gaat ook over de taakstelling 2018-2021. Wat zijn de getallen als het gaat om de daadwerkelijke aantallen?

De aantallen die in de tabel staan zijn ook de daadwerkelijk aantallen te huisvesten personen. Doordat de beschikbaarheid van woningen een knelpunt is komt het voor dat personen die bijvoorbeeld in 2018 aan Hattem gekoppeld zijn pas in 2019 gehuisvest kunnen worden. Maar uiteindelijk wordt de taakstelling tot nu toe altijd nog gerealiseerd, al is dit soms met enige vertraging.

2. De 'ondertussen-groep' valt buiten de reikwijdte van de beleidsnota. Maar "Het Rijk roept gemeenten op om deze groep statushouders in de geest van de nieuwe Wet Inburgering te ondersteunen." aldus het raadsvoorstel. Hoe groot is deze "ondertussen-groep" in Hattem? En wat zijn de inhoudelijke en financiële consequenties, wanneer we in Hattem voldoen aan deze oproep van het rijk?

De gemeente Hattem is al in 2016 gestart met het extra ondersteunen van statushouders, doormiddel van het project wat voorheen Grenzeloos werd genoemd. We begeleiden op dit moment ongeveer 40 personen. De afgelopen jaren heeft er al forse uitstroom naar betaald werk en studiefinanciering plaats gevonden. Van de groep die nu nog wordt begeleid heeft een gedeelte inmiddels parttime werk en is het streven om deze kandidaten volledig uit te laten stromen naar betaald werk. In september starten er nog weer een aantal kandidaten aan een studie waarvoor recht ontstaat op studiefinanciering, dit zorgt voor uitstroom uit de uitkering. Echter we moeten dit jaar nog 10 personen huisvesten, de meerderjarigen hiervan stromen nog weer in. Ook verwachten we nog uitstroom naar werk van een aantal kandidaten voor het einde van het jaar. De verwachting is dat de caseload aan het einde van het jaar rond de 40 personen zal blijven, als we rekening houden met de te verwachten instroom en uitstroom. De inzet op de begeleiding van statushouders (voorheen Grenzeloos) is altijd met incidentele middelen bekostigd. De middelen die het Rijk voor 2022 heeft toegekend zijn niet toereikend om deze ondertussen groep te ondersteunen. De financiële consequenties zijn financieel vertaald in de begroting.

Van: D66 fractie

Betreft: Schriftelijke vragen over het nieuwe beleidskader wet inburgering 2022-2025 Hattem.

Met veel aandacht hebben wij de nota beleidskader gelezen en dus dank voor de uitgebreide uitleg omtrent de takenwijzigingen die er aan komen. In een eerdere commissie vergadering hadden wij al opgemerkt dat dit weer een voorbeeld is van één van de decentralisatietaken zonder dat er voldoende geld mee komt. Hoeveel we tekort zouden komen was toen nog niet duidelijk. Deze nota geeft daar meer inzicht in, maar dat roept ook vragen op. Het blijkt dat wij als kleine gemeente nu extra gedupeerd worden.

1. Het is ons niet duidelijk hoe een huisvestingstaakstelling van 18 overeenkomt met 10 statushouders. Graag uitleg waar dat verschil in zit?

   De huisvestingstaakstelling bevat het totale aantal te huisvesten statushouders, zowel meerderjarigen als minderjarigen. Minderjarige statushouders vallen niet onder de nieuwe Wet Inburgering. Dit verklaart het verschil. Hierbij moet worden opgemerkt dat het aantal dat we hanteren is gebaseerd op een inschatting van DIVOSA, het is mogelijk dat deze verhouding anders wordt dan hier voorgesteld. Het is lastig te voorspellen in welke gezinssamenstelling statushouders in de gemeente Hattem komen te wonen. Dit is één van de onzekerheden die op ons afkomt als gemeente.

2. Het is onduidelijk hoe het kostenbudget van uiteindelijk 83.350 euro is opgebouwd. Graag een specificatie in uren en geld.

   Om zicht te krijgen op de uitvoeringskosten hebben we in beeld gebracht welke taken/werkzaamheden er allemaal uitgevoerd moeten worden en hoeveel tijd dit naar verwachting kost, bijvoorbeeld de afname van de leerbaarheidstoets, het opstellen van het PIP, de monitoring van de taalcomponent, enz. We hebben daarbij een onderscheid gemaakt tussen asielstatushouders en gezins- en overige migranten omdat de taken die uitgevoerd moeten worden voor gezins- en overige migranten beperkter zijn. Deze inschatting hebben we vergeleken met gemeenten uit onze arbeidsmarktregio. Voor één asielstatushouder komen we dan op een totaal aantal van 109 uur.

3. Indien de gemeente binnen het uitvoeringsbudget van 37.920 euro zou moeten blijven hoeveel statushouders kan Hattem dan daarmee adopteren?

   Dit is op deze manier niet in beeld gebracht. We zijn uitgegaan van de taken die we op grond van nieuwe Wet Inburgering moeten uitvoeren. We hebben de Divosa-tool gebruikt om een inschatting te maken van het aantal statushouders waarvoor we verantwoordelijk zijn.

4. De kosten voor het financieel ontzorgen gedurende het eerste halfjaar zijn nu meegenomen in de kostencalculatie. Dat is een breuk met het verleden waarbij statushouders meteen een al beroep deden op de participatiewet met een uitkering. Waarom kan dit niet zo blijven?

   De statushouders doen nog steeds direct na huisvesting een beroep op de Participatiewet, dit blijft ongewijzigd. Echter binnen de nieuwe Wet inburgering is het onderdeel financieel ontzorgen opgenomen, dit is een nieuwe taak. Het financieel ontzorgen houdt in dat gedurende de eerste zes maanden alle vaste lasten namens de statushouder worden betaald. Dit wordt betaald uit de uitkering op grond van de Participatiewet die aan de statushouder is toegekend.

   Het financieel ontzorgen van de statushouder is een nieuwe taak waar kosten aan verbonden zijn, daarom zijn deze kosten meegenomen.

5. Hoe gaat dit worden geïmplementeerd binnen de gemeente?

   De taken met betrekking tot het onderdeel financieel ontzorgen worden uitbesteed aan de gemeente Zwolle.

6. Er is sprake van om dit onder te brengen bij het 0-100 loket.
   NB Wij als raadsleden kennen daarvan het bestaan nog niet.
   Dus wie gaat dit dan doen?

   Het loket van 0 – 100 is het team van medewerkers van onder andere de gemeente Hattem dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van het Sociaal Domein (Werk & Inkomen, WMO en Jeugd). Binnen dit loket zijn nu twee consulenten werkzaam die verantwoordelijk zijn voor de begeleiding van de statushouders (voorheen het project Grenzeloos). Zij zijn de beoogde kandidaten voor de uitvoering van de nieuwe taken.

7. Is de capaciteit daarvoor reeds beschikbaar?
   Voor de uitvoering van de taken op grond van de nieuwe Wet Inburgering is nu geen capaciteit beschikbaar.

8. Zo niet, moet daar dan voor worden geworven?
   Voor de statushouders die we nu al ondersteunen huren we twee consulenten in. We zijn voornemens om deze consulenten ook in 2022 in te huren voor de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering. Er is dan een uren uitbreiding nodig ten opzichte van de huidige inzet. We kunnen dan in 2022 ervaren hoeveel tijd de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering daadwerkelijk kost.

9. Aangezien voor de uitvoering zeer waarschijnlijk specifieke vaardigheden nodig zijn, is het dan niet verstandiger samenwerking te zoeken met andere gemeenten (bv Oldebroek?)
   Dit mede in het kader van de bevordering van de intergemeentelijke samenwerking op de Noord Veluwe.

   Op een aantal terreinen is er samenwerking met de gemeente Oldebroek op dit gebied. Het beleidskader is in samenwerking met de gemeente Oldebroek opgesteld. Daarnaast zitten Oldebroek en Hattem samen in de regionale inkoop van de leerroutes. Ook is er op uitvoeringsniveau samenwerking met de gemeente Oldebroek middels uitwisseling van kennis. Er wordt een uniform werkproces opgesteld voor de H2O gemeenten, wat vertaald wordt in het M2A systeem voor het Sociaal Domein.
   Onze huidige consulenten statushouders werken parttime in de gemeente Hattem, maar zijn ook voor een andere gemeente in de arbeidsmarktregio actief op dit werkgebied.